

BESTSELLEROVÝ AUTOR

MAX SEECK

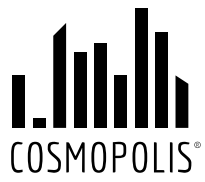
PRODÁNO
DO VÍCE NEŽ
35 ZEMÍ

V
VĚRNÝ

V
ČTENÁŘ

... NEBO FANATICKÝ VRAH

COSMOPOLIS

MAX SEECK

VĚRNÝ

ČTENÁŘ

Přeložila Ema C. Stašová

Copyright © Max Seeck & Tammi Publisher, 2019
Original edition published by Tammi Publishers, 2019
Czech edition published by agreement with Max Seeck and Elina Ahlback
Literary Agency, Helsinki, Finland
Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2020
Translation © Ema C. Stašová, 2020

ISBN 978-80-271-2578-4

Williamovi

*Uplyne ještě mnoho let, než Ti dám tuto knihu přečíst.
Ale i tak prosím myslí na to, že táta není (a nebyl) takový magor,
jak se z textu může jevit.*

Vítr zesílil a ve skulinách rozlehlého rodinného domu ze skla a omítnutého betonu to úzkostně kvílí. Ze střechy se ozývá klepání a pomalu nabývá na intenzitě, tlumené praskání připomíná zvuky rozběsněných plamenů. O mohutnosti vichřice svědčí i nahromaděná vrstva sněhu, který na terase závratnou rychlostí vytvořil bílou dunu. Maria Koponenová si pevně utáhne vlněný kardigan a z velkých oken obývacího pokoje vyhlédne ven do tmy. Zadívá se na zamrzlé moře – touhle roční dobou až překvapivě připomíná rovinaté pole – a pak na pěšinu vedoucí k molu. Osvětlují ji venkovní lampičky sahající do výše kolen.

Maria zaboří chodidla do kožešiny, jež pokrývá téměř celou plochu podlahy v místnosti. Dům je vyhřátý a útulný. Ona přesto cítí neklid a sebemenší nedostatky ji nezvyklým způsobem provokují. Tak třeba to pekelně drahé venkovní osvětlení, co ne a ne pořádně fungovat. Ze zamyšlení procitne, až když si všimne, že dohrála hudba. Projde kolem krbu k rozměrné knihovně, kterou zabírá manželova sbírka téměř čtyř set gramodesek vyrovnaná do pěti úhledných řad.

Už si za všechny ty roky zvykla, že v téhle domácnosti se hudba nepouští z chytrého telefonu. *Desky mají sakra dobrý zvuk.* Tak to Roger okomentoval i tehdy, když se u jeho sbírky zastavila úplně poprvé. Tenkrát jich měl okolo tří set. Asi o sto míň než dnes. Během jejich společného života se však přírůstek vinylů značně zpomalil, což Marii připomíná, kolik toho manžel zažil, než se

seznámili. Jeho život bez ní. Ona sama před ním byla jen s jedním mužem: středoškolská láska vyústila v mladou roztančenou svatbu a skončila v okamžiku, kdy Maria potkala slavného spisovatele. Na rozdíl od něj si nikdy nevyzkoušela, jaké to je být nezadaná. Někdy sní o tom, že by taky nechala vše plynout: Jen tak se hledat a prožívat milostné aférky. Svobodu. Ani trochu jí nevadí, že je manžel o šestnáct let starší. Znepokojuje ji představa, že ji jednoho dne zachvátí zmatek, takový ten neklid, kterého se člověk zbaví jedině tak, že se dostatečně často vrhá do neznáma. A přesně takhle žil dřív i Roger. Až teď, za rozbouraného únorového večera, kdy osaměle prochází jejich honosným sídlem u moře, v tom najednou spatří hrozbu. Nerovnováhu, která by mohla vychýlit kurz jinam, pokud by se i jejich vztah někdy ocitl uprostřed nefalšované bouře.

Maria zvedne jehlu přehrávače, uchopí mezi prsty desku Boba Dylana *Blonde on Blonde* a opatrně ji zasune do lepenkového obalu, na němž mladý umělec v hnědé semišové bundě a černobíle kostkované šále sebejistě hledí do kamery a tváří se nevrle. Pak desku uloží do knihovny a od konce abecedně seřazené sbírky náhodně vybere jinou. V reproduktorech to zachrastí a brzy se místností rozezní medový, vlídný hlas Stevieho Wondera.

Vtom to zahlédne znovu. Tentokrát koutkem oka. Světýlko nejbliž u pláže nakrátko zhasne. A hned se zase rozsvítí.

Úplně jako před chvílí, potemnělo jen na vteřinku. Maria ví, že zářivkové trubice v lampách měnili před Vánocemi. Dobře si to pamatuje, protože nechutně drahou fakturu zaplatila elektrikáři hotově. A právě proto ji tahle zanedbatelná mrzutost popudí.

Takže popadne telefon a napíše mu zprávu. Netuší, proč se rozhodla manžela obtěžovat takovou podružností, zvláště když má právě vystoupení, jak Maria dobře ví. Možná je za tím chvilkový pocit osamělosti, smíšený se špetkou nejistoty a nepatřičné žárlivosti.

vosti. Chvíli na odeslanou zprávu zírání a čeká, až se fajfky na spodním okraji zbarví domodra, ale to se nestane. Roger je nedostupný.

Ve stejný okamžik se zasekne deska. *What I'm about to. What I'm about to. What I'm...* Zní to, jako by se Wonder zajíkal, protože ho uťali v půlce toho jeho krásného verše. Některé Rogerovy desky už jsou v tak špatném stavu, že je snad ani nestojí za to schraňovat. *Copak v tomhle příšerném baráku nic nefunguje?* Tělo jí prostoupí chlad. A než se vzpamatuje, zahlédne za skleněnými dveřmi něco, co tam nepatří. Silueta nakrátko splyne s jejím odrazem, ale potom se pohne a promění v samostatnou postavu.

II

Roger Koponen se usadí na židli, jejíž sedadlo pokrývá drsná neprodyšná látka, a zamžourá. Z vysokého stropu hlavní posluchárny kongresového centra visí bodová svítidla a pálí účinkující přímo do očí. Na okamžik nevidí nic než jasné světlo a zapomene, že před ním a jeho dvěma kolegy spisovateli sedí čtyři sta zvědavých čtenářů, kteří se do sálu směstnali, aby si od svých oblíbených opilců vyslechli poznámky k jejich nejnovějším dílům. Roger si uvědomuje důležitost akce, chápe, že přispívá k propagaci knihy i sebe samotného. Dobře ví, proč se sem trmácel čtyři sta kilometrů hustou chumelenicí a uvolil se k noclehu v jakémsi brlohu zbudovaném na okraji hlavního náměstí Savonlinny. Hotel je nicméně z větší části čistý a v přízemí se nachází fádňní bistro s ubrusy a obsluhou.

Nechápe ovšem, proč se sem dnes večer doplahočilo tolik místních. Třebaže po světě prodal desítky milionů knih, nikdy z něj nebude zbožňovaný idol v obležení neomalovaných fanoušků. Málokdo si uvědomuje, že muzikanti a spisovatelé vlastně dělají velmi podobnou práci (produkují stejné sračky v různém balení). Ovšem dámy ve středním věku metají kalhotky na pódium jen po prvních zmíněných. Ale lidi chodí, tak co. Převážná většina zdejšího osazenstva už má nakročeno do důchodu. Copak jim nelezou na nervy ty otrěpané fráze ani povrchní analýzy, které pisálci tak rádi vypouštějí z úst? Zjevně ne, sál totiž vypadá zaplněný do posledního místečka.

Roger loni na jaře vydal třetí a poslední díl psychologického thrilleru *Hon na čarodějnice* a trilogie se setkala s obrovským úspěchem. Jeho romány šly vždycky celkem na dračku, ale na téhle konkrétní sérii si vysloveně nahrabal. Takového obrovského úspěchu se nikdo nenadál, hlavně tedy Rogerův agent, jemuž se námět původně jevil nedotažený, spolu s bývalým nakladatelem, od kterého Roger odešel ještě před vydáním prvního dílu, protože v něj ztratil důvěru. Práva na překlad se během několika let prodala do téměř třiceti zemí a další smlouvy byly na spadnutí. Už dřív si žili jako v bavlnce, ale teď si s Marií můžou dovolit vše, o čem kdy snili. Najednou mají na dosah veškerý myslitelný luxus a všechny požitky světa.

Beseda rutinně odsýpá, tyhle otázky na svých turné slyšel už stokrát a odpovídal na ně čtyřmi různými jazyky, ale příležitostně aspoň změnil tempo, důraz na slova či jiné drobnosti, jen aby se v mlze ostrého osvětlení a salv smíchu udržel při smyslech.

„Ve vašich knihách bývá celkem dost násilí,“ ozve se z publika, ale Roger nespouští oči ze džbánu – už potřetí nebo počtvrté si z něj dolévá vodu. Se zmíněným názorem se setkává často, což má své opodstatnění – brutální vraždy, sadistické mučení, sexuální násilí na ženách a hrůzné ponory do hlubin chorého mozku líčí knihy Rogera Koponena opravdu dopodrobna.

„Připomíná mi to Breta Eastona Ellise, kterému prý detailní popisy násilí pomáhají překonat úzkost,“ dodá tentýž hlas. Teď už Roger stočí pohled k muži uprostřed sálu, jenž momentálně třímá v ruce mikrofon. Zvedne sklenici ke rtům a čeká, až chlapík zformuluje otázku. Trvá to však nepříjemně dlouho a potom se tazatel konečně vymáčkne.

„Bojíte se? Proto píšete?“ zeptá se nakonec tlumeným, monotónním hlasem. Roger odloží sklenici na stůl a zadívá se na hubeného chlapíka, který na temeni plešatí. Překvapivé a zajímavé. Skoro až nestoudné. S touhle otázkou se ještě nikdy nesetkal.

„Jestli se něčeho bojím?“ řekne a nakloní se co nejbliž k polohovatelnému mikrofonu na stole. Z nějakého důvodu mu právě v tuto chvíli zakručí v břiše.

„Vepsal jste do knih svoje vlastní strachy?“ zeptá se hubeňour a odloží mikrofon do klína. Hovoří nesnesitelně sebejistým tónem. Není v něm ani stopy po nervózní taktnosti, bázni plynoucí ze setkání s celebritou, na jakou je Roger zvyklý.

„Určitě,“ odpoví a zamyšleně se usměje. Na okamžik pustí tazatele z hlavy a přeje se očima po moři tváří. „Jsem přesvědčený, že na papíře vždycky ulpí něco ze spisovatele samotného. Ať chceme, nebo ne, přece jen píšeme o tom, co známe nebo o čem si myslíme, že to známe. Strachy, touhy, traumata, věci, na které si v reálu netroufáme, nebo je naopak odbýváme...“

„Neodpověděl jste mi na otázku.“ Vyhublý muž si opět přiložil mikrofon ke rtům. Rogera zaplaví nejdřív údiv a pak podráždění. *Jsem snad u výslechu, nebo co? Takovýhle kecý fakt nehodlám poslouchat.*

„Mohl byste upřesnit, jak to myslíte?“ vmísí se do debaty ostřílený literární kritik a organizátor akce Pave Koskinen, který besedu moderuje. Zjevně se dosud opájel pocitem, jak mu moderování hezky jde a odsypá, a teď se nejspíš zalekl, že by se jeho hvězdný host, choulostivý thrillerista, autor tří mezinárodních bestsellerů, mohl lehce nakrknout.

Roger však smířlivě zvedne ruku a sebevědomě se zazubí. „Tak to se omlouvám. Možná jsem váš dotaz nepochopil správně. Ptal jste se, jestli píšu o tom, čeho se nejvíc bojím?“

„Ne. Právě naopak,“ opáčí chlapík nápadně ponuře. Kdosi v přední řadě popuzeně zakašle.

„Naopak?“ zopakuje Roger a nasadí tupý úsměv, aby skryl svůj údiv.

„Ano, pane Koponene,“ odpálkuje ho tazatel a styl, jakým vyslo-

ví jeho jméno, není pouze posměšný, ale také jaksi mrazivý. „Bojíte se toho, co píšete?“

„Proč bych se bál své vlastní fikce?“

„Protože skutečnost je někdy ještě šťavnatější než smyšlené příběhy,“ pronese chlapík s propadlými tvářemi a usadí se zpátky na místo. V sále zavládne rozpačité ticho.

Deset minut nato usedne Roger k dlouhému stolu s bílým ubrussem ve vestibulu, kde se to hemží lidmi a zní jejich štěbetání. V čele fronty na autogram s věnováním stojí Pave Koskinen, má na to ostatně nárok.

„Děkujeme, Rogere. Opravdu moc. A omlouvám se za toho magora. Ale krásně jste si s ním poradil. Bohužel ne všichni se umějí chovat.“

„To nic, Pave. Podivíni jsou všude. V dnešním světě je každý zodpovědný sám za sebe,“ usměje se a všimne si, že mu moderátor podstrčil k podpisu všechny tři díly. Zatímco smolí na přední stranu autogram a cosi zdánlivě osobního, zamžourá před sebe na klikatící se frontu a v duchu konstatuje, že po slídlilovi s propadlými tvářemi není nikde ani památky. Naštěstí. Tváří v tvář by na ty jeho provokace reagoval o dost méně diplomaticky.

„Děkuju, Rogere. Vážně. Na devátou máme rezervovaný stůl v hotelové restauraci. Dělalí tam vynikající jehněčí,“ usměje se Koskinen a dál před ním postává s knihami přitisknutými na hrudi jako nadšená školačka. Roger pomalu přikývne a sklopí zrak ke stolu na způsob odsouzence, jenž si právě vyslechl svůj rozsudek. Koskinenovi by snad mohlo dojít, že by si nejrady zalezl na pokoj. Za ty roky se mu společenské povinnosti značně znechutily, tlachání s neznámými lidmi je pokaždé jalové a obsedantní usrkávání červeného vína jakbysmet. Oboje má na prodejní čísla jeho knih nulový vliv. Klidně by tedy mohl pro jednou odmítnout a spokojit se s nálepkou nezdvorného blba.

„To zní dobře,“ pronese po chvíli unaveně a nasadí takřka uvěřitelný škleb. Pave Koskinen spokojeně přikývne a vycení zuby, které září novotou a jsou téměř dokonale bílé. Působí nesměle. Pak vycouvá od stolu a uvolní místo křivolaké lidské stonožce svírající výtisky knih.

III

Inspektorka kriminální policie Jessica Niemi si sepne do culíku černé vlasy, jež jí sahají po ramena, a natáhne si kožené rukavice. Když otevře dveře na straně spolujezdce, auto pronikavě zakvílí, aby dalo najevo, že motor stále běží.

„Dík za svezení,“ řekne řidiči za volantem.

„Doufám, že nepraskne, kdo tě sem hodil,“ opáčí řidič a zívne. Chvilí na sebe civí, jako by od toho druhého očekávali polibek. Ani jeden se k tomu však nerozhoupe.

„Tohle jsme podělali.“

Jessica vystoupí z auta a přimhouří oči, tvář jí olízne ledový vítr. Napadlo hodně sněhu a sněžné pluhy zatím burácejí u školy, ke břehu se ještě vůbec nedostaly. Inspektorka za sebou přibouchne dveře a podívá se na velkou moderní vilu, stíněnou předzahrádku, živý plot z tují, sahající do výše očí, a kovanou branku. Na ulici před domem parkují dva policejní antony a soudě dle zvuku sirén, který sem odkudsi doléhá, jsou na cestě další.

„Zdravím vás.“ K Jessice se zpoza dodávky blíží chlápek v zateplené modré kombinéze. „Koivuaho, starší konstábl.“

„Jessica Niemi,“ odpoví a uvede svou hodnost. Kolegové v uniformách ji však už poznali. A pak že všechna sláva polní tráva. Zaleschla i některé přezdívky. *Madam psí čumák. Lara Croft. PILF.*

„Co se tady stalo?“ zeptá se Jessica.

„Zatracená práce...“ Koivuaho si sundá tmavomodrou čepici a promne olysalé temeno. Inspektorka trpělivě vyčkává, až se kon-

stábl vzpomátuje. Střelí pohledem k domovním dveřím a všimne si, že jsou pootevřené.

„Z tíšňového nás spunktovali ve čtvrt na jedenáct. Byli jsme s Taskinenem nedaleko odsud, takže jsme sem dorazili jako první,“ pronese Koivuaho a pobídne ji, aby ho následovala a prošla brankou do předzahrádky.

„Co vám řekl dispečer?“ zeptá se Jessica a stroze pokývne strážníkům u auta.

„Že prý se tady někdo chce zabít. V tomhle baráku,“ odpoví Koivuaho, když se oba zastaví na verandě. Tající sníh se na kamenné podlaze slil v pořádnou kaluž. Když se vítr na chvíli uklidní, konstábl dodá: „Bylo odemčeno, tak jsme šli dovnitř.“

V jasné záři stropního svítidla Jessica vidí, jak zděšeně se ten robustní chlap tváří. Zatne prsty, až to zabolí, a v hlavě si z toho mála, co se před chvílí dozvěděla po telefonu, skládá celkový obraz.

„Takže nikdo jiný v domě není?“ zeptá se, byť ví, že uslyší zápornou odpověď. Koivuaho vážně zavrtí hlavou a narazí si čepici zpátky na uši.

„Prohledali jsme obě patra. Musím přiznat, že jsem měl srdce až v krku. A do toho ta zatracená hudba, co vyhrávala z gramofonu.“

„Hudba?“

„Vůbec se k tomu nehodila... Byla až moc poklidná.“

„Kde je tělo?“ zeptá se Jessica v okamžiku, kdy jí konstábl podá základní ochranné pomůcky, bez nichž se při pohybu na místě činu neobejde: rukavice, dýchací masku a návleky. Inspektorka se předkloní a natáhne si na černé tenisky modré návleky. Pouzdro s pistolí se jí přitom málem sesune na zem.

„Snažili jsme se to tady moc nezaneřádit,“ nadhodí Koivuaho a zakašle do dlaně. Jessica si shrne z čela mokré pramínky vlasů a zamíří k velkým oknům, odkud je výhled na moře. Mine záchod i kuchyň a krátce nato vkročí do prostorného obývacího pokoje s prosklený-

mi stěnami. V obrovských oknech se odrážejí majáčky antonů, díky čemuž nábytek modře pulzuje v rytmu srdečního tepu. Na to, aby místnost působila útulně, až příliš připomíná akvárium, ale jakmile Jessica spatří postavu, která sedí v čele jídelního stolu, bleskově pustí úvahy o estetičnosti interiéru z hlavy.

Zastaví se a snaží se zjistit, proč jí žena, která na židli sedí skoro vzpřímeně, připadá tak umělá. Pak popojde o několik kroků blíž a všechno se v ní sevře.

„Už jste někdy viděla něco takhle děsivého?“ zeptá se kdesi v zadu Koivuaha, ale Jessica ho neposlouchá. Mrtvá žena se skoro hystericky šklebí. Její oči se dokonce až smějí. Ten výraz se tuče se skutečností, že před malou chvílí přišla o život. Má na sobě slavnostní černé šaty, kterým dominuje hluboký výstřih. Překřížené ruce spočívají na stole. A ten je prázdný. Neleží na něm telefon ani zbraň. Prostě nic.

„Zkoušel jsem nahmatat pulz. Jinak jsem na nic nesahal,“ ozve se konstábl a Jessica se k němu otočí čelem. Pak ženu opatrně obejde z boku a skloní se, aby prozkoumala její tvář, zkřivenou do nepřirozeného šklebu.

„Co to má sakra...“ vydechne tak potichu, aby to slyšela jen žena v černých šatech, tedy pokud by ještě byla naživu. Jessica rychlým pohledem zhodnotí, že má nohy zkřížené pod židlí a matně černé střevíčky od Jimmyho Chooa spořádaně uložené hned vedle. Nehy na nohou i rukou zdobí lesklý černý lak.

„Koivuaho?“ nadhodí a přitom se znovu zaměří na nuceně euforický výraz zemřelé.

„Ano?“

„Vy jste to okamžitě označil za vraždu. I když na typickou sebevraždu to samozřejmě nevypadá.“

„Zatraceně,“ polkne konstábl a popojde ke stolu. Po hrbolatých spáncích se mu řine pot, stéká za ucho a mizí kdesi mezi robustním

krkem a límcem kombinézy. Vypadá, jako by se snažil vyhnout pohledu bezvládného těla. Pak nejistě dodá: „Copak vám neřekli, že to tísňové volání...“

„Co s ním?“ zeptá se Jessica netrpělivě, když se muž odmlčí.

„Nevolala totiž ona,“ prohlásí Koivuaho a potřebuje několik vteřin na to, aby si jazykem navlhčil vyprahlé rty. Jessica tuší, jak chce strážník větu dokončit, ale přes to přese všechno se zachvěje, když to uslyší doopravdy.

„Volal nějaký chlap.“

IV

Roger Koponen převrací na jazyku zbytek calvadosu, opatrně ho zkoumá v ústech a necítí ani náznak jablečné či hruškové chuti. *Levná sračka*. Večeře jako taková ho ovšem pozitivně překvapila, za což patří dík nikoli organizátorům, ale třicátnici Alise, která pracuje jako vedoucí v savonlinnském knihkupectví. Celkem štabajzna, hezkou tvářičku a zvonivý smích zúročila i tím, že svou postavičku udržuje v mimořádně dobré kondici. *Crossfit*. To před chvílí zmínila, když vyprávěla, jak zapomněla klíče u expřítele doma ve třetím patře, ale podařilo se jí tam vyšplhat díky zahradnímu nábytku a... bla bla bla. Koho to zajímá, sakra. Místo aby se Roger soustředil na podrobnosti vyprávění, pozoruje rty zvláčněné decentním leskem, z nichž se ona slova řinou. Podstatné je, že si zmíněný *týpek* před několika měsíci vysloužil předponu „ex“, ať už se jednalo o společné rozhodnutí, nebo ne.

Alisa si ho proto nyní prohlíží z pozice nezadaných třicátnic, které balancují mezi věčným mládím a čím dál zběsileji tikajícími biologickými hodinami. Zkrátka ho vidí v nejlepší světlo. Rogera ta pozornost těší. V mládí na něj holky moc neletěly. Právě naopak. Komunikaci s opačným pohlavím přestal od nástupu puberty zvládat a na první zálet si musel počkat dlouhá dvě desetiletí. Zamlada připadal vrstevnicím příliš divný a jiný, teprve okolo čtyřicítky si začal doopravdy věřit a spoléhat na svůj vzhled a šarm. V současnosti už se dokáže ztotožnit s faktem, že žena naproti u stolu hází očkem opravdu po něm, a ne po tom debilním mladém číšníkovi,